

Što je oznaka zemljopisnog podrijetla odnosno oznaka izvornosti ?

Oznakama koje upućuju na **zemljopisno podrijetlo** proizvoda ili usluga štite se pretežito nazivi područja ili određenog mesta koji se koriste za označavanje proizvoda ili usluga koji potječu iz tih mesta ili područja kada se njihova **određena svojstva** mogu pripisati njihovu podrijetlu.

Ovakve oznake štite se kao prava intelektualnog vlasništva u Hrvatskoj, za proizvode ili usluge koji nisu obuhvaćeni posebnim propisima, sukladno Zakonu o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga.

Oznaka zemljopisnog podrijetla je naziv ili druga oznaka regije (primjerice u obliku slike), određenog mesta ili, u posebnim slučajevima, zemlje, a koji se koristi za označavanje proizvoda ili usluga koji potječu iz te regije, mesta ili zemlje, te koji imaju **određenu** kakvoću, ugled ili drugo svojstvo koje se pripisuje tom zemljopisnom podrijetlu i čija se proizvodnja i/ili obrada i/ili priprema odvija u određenom zemljopisnom području.

Oznaka izvornosti je naziv (ne nužno službeni naziv) područja, određenog mesta ili, u posebnim slučajevima, zemlje, a koji se koristi za označavanje proizvoda ili usluga koji potječu iz tog područja, određenog mesta ili te zemlje i čija je kakvoća ili čija su svojstva **bitno ili isključivo** nastala pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određene zemljopisne sredine i njezina se proizvodnja, prerada i priprema **u cijelosti** odvija u tom zemljopisnom području.

Zašto štititi oznaku zemljopisnog podrijetla odnosno oznaku izvornosti ?

Oznaka zemljopisnoga podrijetla odnosno oznaka izvornosti **doprinosi komercijalnoj vrijednosti** proizvoda ili usluge i **povećava mogućnost prodaje** po višim cijenama koje odgovaraju njihovim posebnim svojstvima i ugledu na tržištu. Zaštićenu oznaku zemljopisnoga podrijetla odnosno oznaku izvornosti mogu koristiti samo **ovlašteni korisnici** čiji proizvodi ili usluge udovoljavaju uvjetima iz specifikacije upisanim u odgovarajući registar i drugim propisanim uvjetima.

Upisom u registar ostvaruje se **pravna sigurnost** za ovlaštene korisnike koji mogu brzo i jednostavno dokazati svoje pravo korištenja zaštićenih oznaka zemljopisnoga podrijetla odnosno oznaka izvornosti. Ovakvom zaštitom doprinosi se **pravednom povratu ulaganja** u proizvodnju ili razvoj usluga koji osiguravaju navedenu osobitu kakvoću, ugled ili drugo svojstvo. Učinkovit sustav zaštite **koristi i potrošačima** te širokoj javnosti, promicanjem poštenog tržišnog natjecanja i dobrih poslovnih običaja. Zaštita oznaka zemljopisnoga podrijetla pomaže **gospodarski razvoj** posebno slabije razvijenih krajeva zemlje, zadržavanjem radno sposobnog stanovništva i poticanjem obiteljskih gospodarstava u tim područjima, što sve doprinosi ravnomjernijem razvoju zemlje i **većem izvozu** prepoznatljivih nacionalnih proizvoda.

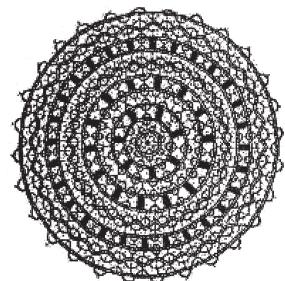
Kako se oznaka zemljopisnog podrijetla odnosno oznaka izvornosti može zaštititi ?

Zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla odnosno oznaka izvornosti u Hrvatskoj za **hranu, jaka alkoholna pića i vina** u nadležnosti je Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, te je propisana Zakonom o hrani i Zakonom o vinu.

Postupak zaštite oznaka **za ostale proizvode i usluge** u nadležnosti je Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo, te započinje podnošenjem odgovarajuće prijave. **Prijavu** mogu podnijeti **udruge** proizvođača i/ili prerađivača određenog proizvoda ili davatelji usluga, **tijela** lokalne i područne samouprave, komore i institucije zainteresirane za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti na/u području njihova djelovanja te - samo u zakonom određenim slučajevima - **pojedini proizvođač i/ili prerađivač**.

Ispitivanje moguće povrede ranije stečenih prava (trgovačkog imena ili žiga) oznakom za koju je zatražena zaštita provodi se samo povodom **prigovora** nositelja takvoga prava, podnesenog u roku od 3 mjeseca od dana objave prijave u službenom glasilu Zavoda.

Zaštita oznake zemljopisnog podrijetla odnosno oznake izvornosti stječe se upisom u registar Zavoda, a potom se provodi postupak stjecanja **prava korištenja** upisom korisnika u odgovarajući registar Zavoda.

Koliki je opseg zaštite oznake zemljopisnog podrijetla odnosno oznake izvornosti?

Zaštita (registracija) oznake zemljopisnog podrijetla odnosno oznake izvornosti ima **neograničeno** trajanje na teritoriju Hrvatske, a pravo njihova korištenja stječe se za razdoblje od 10 godina i može se produžavati neograničeno za isto razdoblje.

Registrirane oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti štite se od neovlaštenog korištenja prema zakonom propisanim uvjetima.

Više informacija o zaštiti intelektualnog vlasništva u Hrvatskoj i inozemstvu možete naći na internetskim stranicama Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo:

www.dziv.hr

Za daljnje informacije obratite se na:

INCENTIV - Informacijski centar za intelektualno vlasništvo

Državni zavod za intelektualno vlasništvo

Adresa: Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb, HR

Telefon: (+385 1) 61 09 825

Faks: (+385 1) 61 12 017

E-mail: info@dziv.hr

Internet: www.dziv.hr

DRŽAVNI
ZAVOD ZA
INTELEKTUALNO
VLASNIŠTVO
REPUBLIKE
HRVATSKE

Što je oznaka zemljopisnog podrijetla odnosno oznaka izvornosti?

www.dziv.hr

Travanj 2008.

ISBN 978-953-6513-40-6